

DET NORSKE MYRSELSKAPS TORVSKOLE

MEDDELELSER

FRA

DET NORSKE MYRSELSKAB

1906

4DE AARGANG

REDIGERET AF
TORVINGENIØR J. G. THAULOW
DET NORSKE MYRSELSKABS SEKREJÆR

KRISTIANIA
GRØNDAHL & SØNS BOGTRYKKERI · 1906

INDHOLDSFORTEGNELSE

SAGREGISTER

	Side		Side
Aarsberetning for 1905, Det norske Myrselskabs	10	Gjødslingsforsøg paa Vestlandet	141
Aarsmøde 1906, Det norske Myrselskabs	7	Heimdalsmyrene, Forslag angaaende kommunal torvdrift paa	74
Aarsmøde 1907, Det norske Myrselskabs	154	Kvælstofgjødsling paa myr	139, 187
Abonnement for 1907, Indbydelse til	153	Landbrugsmøde i Kristiania 1907	110, 157
Almenningsanlæg paa Hedemarken, Udvidelse af gammelt	72	Literatur	36
Amtsudstillingen i Flekkefjord	110	Love for Det norske Myrselskab	3
Amtsudstillingen i Molde	107	Meddelelser fra udlandet	103
Bergens myr dyrkningsforening 98, 142, 149	149	Medlemmer, Fortegnelse over Det norske Myrselskabs	37
Brændtorv som husholdningsbrændsel	158	Medlemmer, Fortegnelse over Trøndelagens Myrselskabs	57
Brændtorvanlæg, Smaa	113	Medlemmerne! Til	64
Brændtorvdrift ved vore Sæterbrug	70	Myr, Bidrag til opdyrkning af	98
Brændtorvfabrikker i Norge	67	Myr udnyttes? Hvortil kan	65
Brændtorvfabrikker i Norge, Opgaver over	68	Myrbønder i Nordtyskland	143
Brændtorvfabrik i Valdres	72	Myr dyrkning paa Jæderen	99
Brændtorvfabrik, Rustadmyrens	73	Myr dyrkning, Specialist i	65
Brændtorvindustriens omraade, Forbedringer paa	27	Myr dyrkning, Straffanger til	102
Budget for Det norske Myrselskab for aaret 1906	20	Myr dyrkningens omraade, Specialist paa	24
Buskeruds amts landhusholdningsselskabs underafdelinger	61	Myr dyrkningens og torvindustriens lønsomhed	102
Dampcentral med torvfyring, Projekteret elektrisk	83	Myrsagen	23
Det norske Myrselskab 1, 2, 3, 7, 9, 10, 18, 20, 22, 37, ...	154	Myrsagen og ungdomssagen	192
Diplomer og præmier	155	Myrstrækninger til opdyrkning? Bør staten opkjøbe	35
Driftsplan for 1906, Det norske Myrselskabs	22	Overgjødslingsforsøg paa eng	95
Formaal, Det norske Myrselskabs	1	Præmier for god behandling af myr 67, ...	106
Gjødningsforsøg paa myr, Indbydelse til deltagelse i	187	Præmier, Diplomer og	155
Gjødsel, Den naturlige og torvstrø	160	Regnskab for aaret 1905, Det norske Myrselskabs	18
Gjødslingsforsøg paa Ustmyren ved Trondhjem	138	Repræsentantmøde, Det norske Myrselskabs	9
		Rettelser	104, 152
		Rustad Torvstrøfabrik, A/S	90
		Rustadmyrens Brændtorvfabrik	73
		Salpetertilvirkning ved torv	150

	Side		Side
Smaalenenes amts landhusholdnings-		Torvstrø	33
selskabs underafdelinger	62	Torvstrø, Den naturlige gjødsel og .	160
Skogbrugsudstillingen i Elverum .	34	Torvstrø og torvmuld, undersøgelse af	93
Specialist paa myr dyrkningens om-		Torvstrøanlæg i Norge, Opgaver over	116
raade	24	Torvstrøanlæg, Nye	159
Stillingen	105	Torvstrøfabrik, A/S Rustad	90
Stipendier	34	Torvstrømyrer, Undersøgelse af . .	87
Stokkevandets udtapning, Om . . .	188	Torvstrømyrer i Norge	88
Straffanger til myr dyrkning . . .	102	Torvstrøpresse, Dobbeltvirkende . .	92
T orvdrift paa Heimdalsmyrene, For-		Torvstrørivere	34
slag angaaende kommunal	74	Torvstrøriver, Konkurrenceprøve om	
Torvfyring ved lokomotiver, Forsøg		den bedste	91, 152, 162
med	111	Tromsø amts landhusholdningssel-	
Torvfyringsforsøg	83	skabs underafdelinger	63
Torvindustriens fremme	157	Trøndelagens Myrselskab 17, 57, 73,	138
Torvkoks	85	V aadforkulning	32
Torvkoks og torvkul	29	Virksomhed, Det norske Myrselskabs	2
Torvmuld, Eksport af	185	Virksomhed, Trøndelagens Myrsel-	
Torvskole, Den svenske stats . . .	66	skabs	17

FORFATTERREGISTER.

	Side		Side
A rentz, G., landbrugsingeniør . . .	74	Hoff, Paul, maskiningeniør	111
Austeen, Joh., landbrugsskolebestyrer	160	Huseby, R., ingeniør	102
B ergens Myr dyrkningsforening, For-		M onrad, K., amtsagronom	95, 102
manden i	142, 149	S olberg, Dr. E., landbrugskemiker	73, 138
Bjanes, O. T., landbrugskonsulent .	35	Sommerschild, K., landbrugsingeniør-	
»Bondevennen«	187, 192	assistent	99, 188
»Frøi«	187	T acke, Dr. B., professor	93
G lærum, O., landbrugslærer . . .	143	Thaulow, J. G., torvingeniør . . .	29
Gregg, Harald, landbrugskemiker .	141	Trøndelagens Myrselskab (ved sekre-	
H allmèn, ingeniør	27	tæren)	17
Hirsch, direktør	23		

Øvrige ikke mærkede artikler er forfattede af redaktøren.

MEDDELELSER

FRA

DET NORSKE MYRSELSKAB

Nr. 1.

Marts 1906.

4de Aargang.

Redigeret af det norske myrselskabs sekretær, torvingeniør J. G. Thaulow.

DET NORSKE MYRSELSKABS FORMAAL

er i henhold til lovenes § 2:

**„at virke for tilgodegjørelsen af vore myrer saavel
ved opdyrkning som ved udnyttelse i indu-
striel og teknisk henseende“.**

I EN FLERHED AF EUROPAS LANDE er der lignende selskaber med selvsamme formaal og virksomhed. Samtlige erholder statsbidrag — tildels meget store beløb.

Bortset fra, at myrsagen er bedst tjent med at fremmes frit for administrative baand, faar staten herved dette arbeide billigere udført, idet disse selskaber ogsaa har adskillige *private indtægter*, der ofte mere end dækker de rene administrationsudgifter.

Hos os har *Det norske Skogselskab* opnaaet at kunne administreres udelukkende ved private midler.

Det norske Myrselskab har endnu ikke naaet saa langt, men vi arbeider henimod dette. I vort budget for 1905 var kun opført som antagelige private indtægter kr. 2 400,00. Det for aaret aflagte regnskab udviser derimod, at dette beløb er forøget med ca. 50 pct., og vi har det haab, at disse indtægter fremdeles skal vedblive at stige.

**Ethvert medlem kan bidrage sit hertil ved at skaffe
selskabet nye medlemmer!**

Aarspengene er sat saa lavt som til 2 kr., forat flest mulig kan være med. Da medlemmerne faar selskabets indholdsrige tidsskrift gratis tilsendt, faar man derved vederlag for pengene.

Prøveeksemplarer af »Meddelelserne« sendes gratis og franco til hvilkensomhelst adresse.

DET NORSKE MYRSELSKABS VIRKSOMHED.

DET NORSKE MYRSELSKAB har nu begyndt sit 4de aars virksomhed. I de forløbne 3 aar har selskabets virksomhed gaaet jevnt og sikkert fremad uden forceren eller overmaal af reklame som ofte fremkalder reaktion. Selskabet mener dog at have bidraget til, at interessen for myrsagen er vokset over hele Norges land, og at vi nu har en langt større klarhed over, paa hvilke maader vore høist forskjelligartede myrer kan udnyttes, saaat ikke myrsagen paany skal kunne komme i miskredit.

Selskabets formaal vil fremdeles blive fremmet paa den maade, som til enhver tid ansees tjenligst.

Vi har fremholdt nødvendigheden af, at *myreierne selv udnytter sine myrer*, mest mulig ved egne midler, og vi vil fremdeles søge at opmuntre det private initiativ.

Myrdyrkingen har været mere stedmoderlig behandlet under selskabets hidtilværende virksomhed, men, som andetsteds nævnt, vil ogsaa denne ikke mindst vigtige tilgodegjørelse af vore dertil skikkede myrer herefter blive fortsat med større kraft.

Torvindustri i stor skala har hidtil gaaet langsomt fremad, men da udlandets torvindustri nu bliver mere og mere fuldkommen, behøver vi ikke længer at stille os saa meget afventende. Store brændtorv- og torvstrøfabriker bør anlægges overalt, hvor forholdene er gunstige.

Den *mindre torvindustri* er der endnu større grund til at søge fremmet, og for torvstrøanlæggenes vedkommende kan der — takket være landbrugsfunktionærernes bistand — paapeges ganske store fremskridt.

En af myrselskabets opgaver paa dette felt er at arbeide for at der ved smaa midler skal kunne tilvirkes *billigere og bedre brændtorv*, saavel som *billigere og bedre torvstrø*.

Vi søger derfor at tilveiebringe en *torvindustristatistik*, hvis offentliggjørelse med det første vil blive paabegyndt, og vil indeholde ganske interessante sammenlignende oplysninger.

Vi vil med det første faa afholdt en konkurrenceprøve med *smaa brændtorvmaskiner* for derved at faa disses feil og mangler udredede, saaat vi i fremtiden kan faa i handelen gode og billige saadanne maskiner, afpassede for vore forholde.

Den allerede foretagne konkurrenceprøve med *smaa torvstrørivere* har vist sig heldig og vil blive gjentaget, saaat der snart vil kunne erholdes kjøbt fuldt brugbare torvstrørivere for torvstrølag og til gaardsbrug.

Fremforalt vil vi søge at faa istand smaa tidsmæssige anlæg i de landsdele, hvor man endnu ikke har forstaaelsen af disses økonomiske betydning, og erfaring viser, at naar en først begynder følger de andre snart efter.

De af selskabets medlemmer, der ønsker assistance vedrørende myrundersøgelse og veiledning i myrernes industrielle udnyttelse, an-

modes om snarest at indsende andragender herom til selskabet. Sekretærens tid er allerede saa stærkt optaget under kommende sommers reiser, at undersøgelser kun kan foretages i de distrikter, der efter driftsplanen agtes besøgt.

Forøvrigt henvises til efterfølgende aarsberetning, driftsplan m. m.

LOVE

FOR

DET NORSKE MYRSELSKAB

VEDTAGET PAA AARSMØDE DEN 11. FEBRUAR 1905.

§ 1. Selskabets navn.

Selskabets navn er: »*Det norske Myrselskab*«. Dets hovedsæde er indtil videre Kristiania.

§ 2. Selskabets formaal.

Selskabets formaal er at virke for tilgodegjørelsen af vore myrer, saavel ved opdyrkning, som ved udnyttelse i industriel og teknisk henseende.

Dette formaal søges naaet ved at sprede kundskab om myrernes udnyttelse gennem skrifter, foredrag og møder. Selskabet vil desuden arbeide for:

- at faa vore myrstrækninger undersøgt,
- at faa prøvestationer anlagt,
- at lette adgangen til kunstige gjødnings- og forædlingsstoffer,
- at fremme de bedst mulige transportforhold samt opmuntre til nyttiggjørelse af vore myrer ved præmier, naar det har midler dertil.

Selskabet vil søge samarbeide med staten, Det kgl. Selskab for Norges Vel, Det norske Skogselskab og med stedlige myrforeninger.

§ 3. Pengemidler.

De nødvendige pengemidler søges tilveiebragt ved bidrag af selskabets medlemmer og underafdelinger, ved statsbidrag samt ved tilskud fra andre institutioner, legater og offentlige fonds o. s. v.

§ 4. Selskabets sammensætning.

Selskabet bestaar af:

1. Direkte medlemmer, som til selskabets kasse enten en gang for alle har betalt mindst kr. 30,00, eller som aarlig betaler mindst kr. 2,00.
2. Æresmedlemmer og korresponderende medlemmer, som kan optages af aarsmødet efter enstemmigt forslag fra styret.
3. Myrforeninger, som til myrselskabet betaler et aarligt bidrag af mindst kr. 5,00.

Hvis ikke aarspengene er indbetalt til selskabets kasserer inden 1. oktbr., bliver de at indkassere ved postopkrav med tillæg af omkostninger. Udmeldelse af selskabet sker skriftligt til styret og gjælder fra aarets udgang.

§ 5. Myrforeninger.

Myrforeninger, som har sluttet sig til »Det norske Myrselskab«, forpligter sig til:

- a) Efter evne at støtte selskabets virksomhed og særligt at yde selskabet sin bistand i det distrikt, foreningen omfatter.
- b) At indsende til styret de oplysninger eller udtalelser, dette maatte begjære.
- c) At indsende til selskabet inden udgangen af januar maaned beretning om sin virksomhed samt plan for kommende aars arbeide.

§ 6. Kredse.

Myrforeninger, som tilhører »Det norske Myrselskab«, kan slutte sig sammen i større kredse til varetagelse af særlige interesser. Kredsstyrets love fastsættes af kredsen i overensstemmelse med selskabets, navnlig § 5. Til dækkelse af sine udgifter erholder kredsstyret aarlig et bidrag af selskabet efter styrets bestemmelse.

Kredsstyret indsender aarlig beretning til selskabets styre som i § 5 c omhandlet.

§ 7. Tillidsmænd.

Styret kan udnævne tillidsmænd i distrikter, hvor dette ansees ønskeligt.

Tillidsmændene har efter styrets nærmere instruks at virke for dannelse af myrforeninger og at bistaa myrselskabet i dets arbeide.

§ 8. Selskabets styre.

Sammen-
sætning. Selskabets styre bestaar af 5 medlemmer, hvoraf mindst 1 maa være jordbruger og 1 tekniker. Valget sker for 2 aar ad gangen, saaledes at der vekselvis udtræder 2 og 3 aarligt, første gang 2 efter lodtrækning. Desuden vælges aarligt 4 varamænd. — Udtrædende medlemmer har ret til at undslaa sig for gjenvalg i saa lang tid, som de har forrettet.

Blandt styrets medlemmer vælges formand og næstformand for 1 aar ad gangen.

Alle forannævnte valg foretages af det repræsentantskab, som forretter ved aarsmødets ssmmentræden.

Forret-
nings-
orden. Styret fastsætter selv sin forretningsorden og ssmmentræder naar og hvor det selv vil eller formanden bestemmer. Styret skal sammenkaldes af formanden paa begjæring af 2 af dets medlemmer senest 14 dage efter at saadan begjæring er fremsat. Mindst 3 af styrets medlemmer skal være tilstede, for at gyldig beslutning kan fattes. Staa- stemmerne lige, gjør formandens stemme udslaget.

Styret har:

Gjøremaal.

- a) At forvalte selskabets midler og søge dets formaal fremmet paa den maade, som det til enhver tid ansees tjenligt.
- b) At afgive til repræsentantskabet og selskabets direkte medlemmer beretning om selskabets virksomhed i det sidst forløbne aar med uddrag af aarets regnskab i revideret stand.
- c) At forelægge det repræsentantskab, som afholdes i forening med aarsmødet, forslag til budget og driftsplan for det følgende aar.
- d) At antage og afskedige selskabets tjenestemænd og lede deres virksomhed.

§ 9. Repræsentantskabet.

Repræsentantskabet sammensættes saaledes:

Sammen-
sætning.

1. De direkte medlemmer vælger for 2 aar ad gangen paa aarsmødet ved personligt fremmøde eller ved stemmesedler, som indsendes til aarsmødet gennem styret, 1 repræsentant for hvert 50 af de paa myrselskabets medlemsfortegnelse opførte direkte medlemmer. Halvdelen af de valgte medlemmer afgaar hvert aar.
2. Hver myrforening, som tilhører selskabet og har mindst 20 medlemmer, vælger, naar medlemsantallet er mellem 20 og 50, 1 repræsentant, og naar antallet er over 50, 2 repræsentanter. Hver kreds vælger ogsaa 1 repræsentant.
3. Styrets medlemmer er medlemmer af repræsentantskabet.

Repræsentantmøde afholdes under ledelse af styrets formand i forbindelse med aarsmødet og kan ogsaa ellers sammenkaldes med 14 dages varsel, naar styret finder det nødvendigt eller det foreslaaes af mindst 50 direkte medlemmer eller 5 myrforeninger.

Forret-
nings-
orden.

Til beslutningsdygtigt møde fordres at halvdelen af medlemmerne er tilstede. Ved stemmelighed gjør formandens stemme udslaget.

Repræsentanterne kan stemme skriftligt. Konvolutterne, hvori stemmesedlerne indsendes, bør være mærkede »Stemmeseddel«.

Repræsentantskabet har:

Gjøremaal.

- a) At gennemgaa styrets aarsberetning samt vedtage driftsplan og budget for kommende aar.
- b) At decidere det af styret fremlagte regnskab.
- c) At vælge selskabets styre med varamænd og styrets formand og næstformand (§ 8).
- d) At vælge to revisorer med en varamand og fastsætte deres løn.
- e) At bestemme antagelse af selskabets tjenestemænd og fastsætte deres løn.

§ 10. Tjenestemænd.

Selskabets lønnede tjenestemænd ansættes med 3 maaneders gjen-
sidig opsigelse af styret, som ogsaa kan opsi dem. Styrets beslut-
ning om saadan opsigelse maa være enstemmig, for straks at kunne
træde i kraft. Beslutning om opsigelse, fattet under meningsforskjel

inden styret, kan indankes for repræsentantskabet. Fornøden instruks-udfærdiges af styret.

Selskabets tjenestemænd maa ikke være medlemmer af styre eller repræsentantskab.

§ 11. Selskabets bistand og skrifter.

Selskabets medlemmer og underafdelinger faar fri bistand af selskabets tjenestemænd i den udstrækning, hvortil der maatte være anledning. Enhver, der modtager saadan bistand, skal dog skaffe tjenestemanden frit ophold under arbejdstiden og fri befordring fra eller til nærmeste arbejdssted, jernbane- eller skydsstation eller dampskibsanløbssted, dog ikke over 15 kilometer.

Selskabets medlemmer og myrforeningerne erholder dets skrifter frit tilsendt — de sidste faar 2 stykker.

§ 12. Aarsmødet.

Aarsmøde afholdes under ledelse af selskabets formand til tid og sted, som af styret bestemmes. Indkaldelse til aarsmødet sker paa hensigtsmæssig maade med 1 maanedes varsel. — Adgang til aarsmødet med stemme har selskabets direkte medlemmer samt medlemmer af de foreninger, som har sluttet sig til selskabet.

Ved aarsmødet søges afholdt et eller flere foredrag med ordskifte, hvori samtlige mødende har adgang til at deltage.

Aarsmødet har:

- a) At modtage styrets beretning for sidste driftsaar og forslag til driftsplan for kommende aar.
- b) At vælge repræsentanter for de direkte medlemmer (§ 9).
- c) At vælge æresmedlemmer og korresponderende medlemmer efter styrets indstilling (§ 4).
- d) At vedtage lovforandringer.

§ 13. Lovforandringer og opløsning.

Forandringer i disse love kan kun ske paa et aarsmøde efter forslag, som er fremsat for styret mindst 3 maaneder forud.

Til lovforandringers vedtagelse kræves $\frac{2}{3}$ stemmeflerhed.

Forslag til selskabets opløsning kan fremsættes paa et aarsmøde, men først vedtages paa det næste, og beslutningen maa være fattet med $\frac{2}{3}$ stemmeflerhed af de tilstedeværende medlemmer.

Forslag om lovforandringer og opløsning skal sammen med styrets udtalelse betimelig bringes til medlemmernes og myrforeningernes kundskab.